

Паула Лайт

Козметичните мерки

Обикновено, с приближаването на датата на изборите, всяко правителство и парламентарно мнозинство на управляващата партия или коалиция запретва ръкави и усилено се стреми да имитира социална дейност и загриженост към болките и тегобите народни. Само че, обикновено, мерките, които предприема са си точно като всяка имитация – наглед похвални и разумни, но, когато се вгледаш в същността им, безплодни.

Такива са и законодателните действия, свързани с онези промени в Кодекса на труда, които дават известни привилегии на жените, ползващи майчинство. Знаем, че мнозина ще ме укорят в несправедливост и пристрастие, защото наглед направените изменения са крайно благоприятни. Къде ти, направо са чудесни! Младите майки ще получават една година след раждането 90% от заплатата си, та да могат спокойно и лично да отглеждат децата си до тази възраст.

Само че, за жалост, това ще се окаже поредната глуха алея, поредната задънена улица. И, уверявам ви, че българското небе няма да се изпълни с пърхането на възторжени щъркели, носещи бебета. Раждаемостта няма да се увеличи и демографският срив, който ни грози ще продължи да се случва. Защо ли? Ами, защото тия мерки ще излязат палиативни и безплодни и няма да мотивират младите жени към увеличаване на семейството, нито ще предотвратят много аборти.

Нека обясня защо гледам на бъдещето с такива черни очила. Най-важната предпоставка майките да получат тази привилегия е да са работили без прекъсване поне една година преди излизането си в майчинство (преди се касаеше за шест месеца). А предвидени ли са начини да бъдат принудени или мотивирани работодателите да вземат и държат на работа такива бъдещи майки? Не, законът по никакъв начин не е уредил възможността работното им място да бъде гарантирано. А познайте сега, в положението на криза и нарастваща безработица колко жени ще успеят да изпълнят условието на законодателя!

От млади жени в столицата и големите градове знам, че, преди да започнат работа, бъдещият им работодател изисква от тях (разбира се, неофициално и на четири очи) медицинско удостоверение, че не са бременни. Не представят ли такива, им се отказва да бъдат наети. Звучи ви фантастично? Може би, но, за жалост, отговаря на истината. Иначе защо в практиката е пълно с бъдещи майки, които отчаяно търсят фирми на близки, в които да бъдат фиктивно назначени на работа? Разбира се, уговорката е да се осигуряват сами. И, докато при шест месеца непрекъснат стаж, което законът изискваше досега се намираха хора, готови

да поемат риска, дали ще бъде така и за година?

Мисля, че не се ли предвидят мерки да се осигури гарантирана възможност за работа, особено на ниско квалифицираните жени, всичко ще остане само гръмко и голословно обещание, предизборен лозунг. От изменението ще могат да се възползват само майки с търсени на пазара специалности, експерти, които и сега не са толкова зле. Ако работодателите получат от една страна стимули при назначаване на бременни жени (например, данъчни облекчения) и сериозни санкции при отказ да назначат такива, може да се постигне нещо, но една реформа не свършва, а започва със законодателния акт. Стига да е налице сериозна воля за промяна. Би могло да се помисли и за национални и общински проекти, които да осигуряват необходимата работа на младите жени.

Съществува и друг проблем. Жените, които работят ниско квалифицирана работа, вземат направо жалки заплати. А какво ще бъде икономическото положение през тази нова 2009 година? Вече е налице поскъпване на отоплението, на студената вода в столицата, а цените на хранителните продукти растат поголовно. Ще могат ли жените с 90% от без друго ниските си доходи и със смешните по размер детски надбавки да отглеждат поколението си? Ще дам един пример, който показва колко жалки и фрагментарни са законодателните ни мерки. В Хърватско, страна с над 4 милиона население с демографски проблеми всяка млада майка получава след раждането на детето си 960 евро като икономическа помощ за първоначалните нелеки разходи. А тази държава не е членка на ЕС и нейните трудности са дори по-големи от затрудненията пред българската икономика.

Може да ви се струва, че разглеждам въпроса с раждаемостта прекалено сухо, прозаично и меркантилно. Моля да ме извините, но съм сигурна, че дори и Светата Дева в Назарет се е интересувала от цената на млякото. Защото, за да може малкият човек да стъпи на крака, за да може духът му да укрепне, нужно е и тялото да получи своето. Няма нищо по-ужасно и печално от гледката на недохранени и занемарени дечица.

Много съществен въпрос за мен е и положението на самотните майки, било след развод или раздяла с биологичния баща. Какви са техните права? Ако бащата е неизвестен, са предвидени социални помощи, но, ако е известен, но изцяло е пренебрегнал поколението си, условията са направо нелепи. Според Постановлението на Министерски съвет и установената съдебна практика, рядко един баща бива осъден да заплаща повече от 60 до 80 лева месечно. А дали издръжката на едно дете струва от 120 до 160 лева? Само цената на учебните материали и дрехите би

надвишила тази сума месечно. А храна? Лекарства? Отопление и осветление? Духовни потребности от играчки и книжки в ниска възраст до музика, спорт, компютри, пътувания с изменение на възрастта? Крайно време е да не се очертават ограничителни рамки за присъждащите издръжки или поне те да бъдат съобразени с икономическите реалности. Иначе? Иначе ще бъде отглеждано и възпитавано непълноценно, измъчено, осакатено духовно и физически поколение. А и редно ли е майката да дължи всичко – лични грижи, повече от 2/3 от необходимите средства, усилия и несгоди, а таткото, който обикновено взема повече от два пъти по-висока заплата от мама да си умива ръцете с 60 лева и да си гледа да удовлетвори? За съжаление, много често дори и тия 60 лева се събират от майката със средствата на процесуалната принуда, след скъпи разходи по адвокати и съдебно-изпълнителни действия.

Искам да се извиня на добросъвестните, свестни бащи, които, макар и разделени от майките, съзнават своя дълг и полагат усилия децата им да не усетят лишения, доколкото е по силите и възможностите им. Вярвам, че мнозина са такива. Законодателят, обаче, трябва да намери ефикасни средства за защита на ония, които няма кой да закриля и защити.

Искам да ви дам един пример как са защитавани правата на майката и новородения човек в една страна, която също е преминала през труса на икономическия преход и всички затруднения, свързани с него. Жената, която ми описа тия условия, е българска емигрантка в тази страна. Публикувам дословно писмото ѝ с нейно разрешение:

Паула,

Можете да добавите още някои факти –

1) Работодателите в София изискват от жените, кандидатстващи за работа, да подпишат към трудовия си договор едно споразумение, че в срок до 2 години **НЯМА ДА ЗАБРЕМЕНЯВАТ!!!**

По този начин работодателят **ПРИНУЖДАВА** служителките си да абортират!!!

2) Работодателите в София и други големи градове, преди да назначат на работа младо момиче, задължително го изпращат на доверен гинеколог, който да провери **ДАЛИ МОМИЧЕТО НЕ Е БРЕМЕННО**. Познайте какво става с бременните кандидатки!!!

3) В чужбина майките **ИМАТ ПРАВА!!!**

4) В чуждата държава работодателят ми се зарадва искрено и ме поздрави, когато му съобщих, че съм бременна!!!

5) В чуждата държава по време на моята бременност, в претърпаните трамваи ми отстъпваха място жени и мъже; не само деца, но и стари хора!!!

6) В чуждата държава лекарите изтръгнаха мен и детето ми от лапите на смъртта!!!

7) В чуждата държава аз получих родилен бонус, 10 пъти по-голям от този в България, и го получих 3 (три!) седмици след подаване на моята молба до социалните служби! В България майките се борят с държавната бюрокрация в продължение на година, и едва успяват да си извоюват полагаемите мизерни 60 евро!!!

8) В чуждата държава аз НЕ треперих дали няма да загубя работата си, а когато родих, поисках да работя от къщи и ми позволиха, защото съм майка!!!

9) Чуждата държава ми изплаща детски без ден забавяне!!!

10) В чуждата държава аз се чувствам бял човек!

Синът ми е съвсем малък, но това няма значение.

Тук обществото НЯМА да разруши семейните ценности, на които ще го учи!

Тук животът е спокоен и нормален – нито лукс, нито мизерия.

Тук държавата се грижи за децата и за майките им.

Тук мога да набавя всичко, необходимо за физическото и духовното развитие на детето си, без да се притеснявам, че парите ми ще свършат.

Тук майката може да си позволи да роди верижно 4 деца, и да остане да ги отглежда у дома общо 18 години, като това време ѝ се заплаща от държавата и се смята за трудов стаж!!!

Тук бащите са силно ангажирани в отглеждането на децата и активно участват в тяхното развитие.

Тук през последните години се наблюдава бум в раждаемостта!!!

Тази чужда страна, дала на нашата сънародничка условията, за които може да мечтае всяка майка се нарича Чехия... Както виждате, не държа да се мерим с най-заможните, с ония, които не са претърпявали сътресенията на прехода, а със страна като нас. Или поне със страна, като която бихме могли да бъдем и ние, ако имахме свестни и достойни управници.

В Африка, континент, в който имат проблеми с глада, детските

болести и страдания, пет една наивна, но прелестна песен. В нея се говори, че скоро на земята ще дойде нов Иисус, за да спаси човечеството. Според песента, никой не знае какво ще бъде детето – бедно или богато, черно, жълто или бяло, момче или момиче. Но, рано или късно, те вярват, че ще дойде. Ето защо, казва песента, с всяко дете трябва да се отнасяме така, сякаш е Бог, а с всяка майка – сякаш е Светата дева.

Дали тук, в България, жената майка се радва на подобаващо отношение? Дали скалпелът на гинеколога или ужасните условия в домовете за сираци не са унищожили спасителя на човечеството, учения, който би открил средство против рака или просто един прекрасен, добър човек, от чиято гибел човечеството или поне народът ни са станали по-бедни? Може би, политиците не съзнават колко отговорен е този дълг. Не съзнават, че, ако се действа само с предизборни цели, кампанийно и бездушно, след няколко десетилетия страната ни ще се превърне в колективен старчески дом.

Бих искала да разберат поне едно. С козметични мерки българското небе няма да се изпълни с крилете на щъркелите, които носят на страната ни бебета!

КРАЙ

© 2009 Паула Лайт

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/10215>]